

OBSAH

SUMMARY	6
PREDSLOV	7
POUŽITÉ SKRATKY	8
1. Základné charakteristiky starostlivosti o zdravie obyvateľstva	9
1.1 Úvod	9
1.2 Ciele a úlohy zdravotnej politiky štátu	12
1.3 Prečo sú potrebné zdravotnícke systémy a na čo slúžia	15
1.4 Poskytovanie zdravotnej starostlivosti	18
1.5 Regulačné mechanizmy v systéme starostlivosti o zdravie	20
2. Zdravotná starostlivosť v Slovenskej republike	22
2.1 Úvod	22
2.2 Organizácia, riadenie, poskytovanie a kontrola zdravotnej starostlivosti v SR	22
2.2.1 Prehľad organizácie zdravotnej starostlivosti v SR	22
2.2.2 Organizácia štátnej správy v zdravotníctve	23
2.2.3 Formy poskytovania zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike	25
2.2.4 Poskytnutie a úhrada cezhraničnej zdravotnej starostlivosti poskytnutej slovenskému poistencovi v inom členskom štáte Európskej únie	29
2.2.5 Poskytovanie zdravotnej starostlivosti cudzím štátnym príslušníkom	31
2.2.6 Dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti	32
2.3 Prehľad medicínskej legislatívy	33
2.4 Súčasný zdravotný stav slovenskej populácie v rámci EÚ a globálne	38
2.5 Výzvy v oblasti zdravotnej starostlivosti	50
3. Riadenie zdravotníckej organizácie	53
3.1 Úvod	53
3.2 Manažment a manažéri	55
3.2.1 Definície a kompetencie	55
3.2.2 Funkčný model manažmentu a manažérske funkcie	56
3.2.3 Organizačná štruktúra a jej alternatívy	57
3.2.4 Manažérske pozície a kontrola v organizačnej hierarchii	60
3.2.5 Manažérske roly	61
3.2.6 Manažérske schopnosti	62
3.2.7 Rozhodovanie v činnosti manažéra	63
3.3 Organizačné správanie	70
3.3.1 Základy organizačnej psychológie	71
3.3.2 Osobnosť a motivácia	76
3.3.3 Pracovné skupiny a tímy	78
3.3.4 Manažéri a lídri	79
3.3.5 Správa organizácie	83
3.3.6 Moc v organizácii a jej dôsledky – súhlas a konflikt	83

3.3.7	Konflikty na pracovisku a ich riešenie	85
3.3.8	Kultúra organizácie	87
3.3.9	Kariéra v organizácii	89
3.3.10	Stres a jeho vplyv na správanie	89
3.4	Obchodná komunikácia	91
3.4.1	Komunikácia, komunikačný proces a formy komunikácie	91
3.4.2	Príprava a vedenie pracovných porád	99
3.4.3	Čas a jeho organizácia	102
3.5	Kontrolovanie v práci manažéra	104
4.	Informácie a informačné systémy	108
4.1	Úvod	108
4.2	Úloha informácií v práci manažéra	110
4.3	Informačné systémy v zdravotníctve	115
4.3.1	Ambulantný informačný systém	115
4.3.2	Nemocničný informačný systém	116
4.3.3	Systém PACS	120
4.4	Elektronické a mobilné zdravotníctvo	122
4.5	Bezpečnosť a ochrana informácií	125
5.	Výchova a riadenie ľudských zdrojov v zdravotníctve	127
5.1	Úvod	127
5.2	Príprava na výkon zdravotníckeho povolania v podmienkach SR	128
5.3	Systém ďalšieho vzdelávania	133
5.4	Vzdelávanie v zdravotníckom povolaní lekár a zubný lekár	134
5.5	Vzdelávanie v zdravotníckom povolaní sestra	135
5.6	Manažérske vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov na Slovensku	138
5.7	Akreditácia inštitúcií poskytujúcich vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v SR	139
5.8	Manažment ľudských zdrojov v zdravotníctve	141
5.8.1	Strategické riadenie ľudských zdrojov	142
5.8.2	Trh práce a fluktuácia v zdravotníctve	145
6.	Strategický manažment	148
6.1	Úvod	148
6.2	Účel a dôležitosť strategického plánovania	148
6.3	Formy a úrovne stratégií v organizácii	156
6.4	Model strategického riadenia a vytvorenie strategického plánu	158
6.5	Analytické metódy využívané v strategickom manažmente pri riadení organizácie	167

7. Manažment kvality	172
7.1 Úvod.....	172
7.2 Manažment kvality v systéme starostlivosti o zdravie.....	173
7.2.1 Systém riadenia kvality v Slovenskej republike	173
7.2.2 Systém manažérstva kvality	176
7.2.3 Politika kvality v zdravotníckom zariadení	179
7.2.4 Hodnotenie kvality zdravotnej starostlivosti	180
7.2.5 Kontrola dodržiavania kvality	181
8. Etické a právne aspekty poskytovania zdravotnej starostlivosti	185
8.1 Úvod.....	185
8.2 Profesionálna a manažérska etika.....	186
8.3 Vzťah zdravotníckeho pracovníka a pacienta.....	187
8.3.1 Mlčanlivosť zdravotníckych pracovníkov.....	188
8.3.2 Poučenie a informovaný súhlas	189
8.3.3 Právna zodpovednosť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.....	194
8.3.4 Reprodukčná medicína.....	196
8.3.5 Starostlivosť na konci života	197
8.3.6 Etika biomedicínskeho výskumu.....	198
8.3.7 Spolupráca zdravotníckych pracovníkov s farmaceutickým priemyslom a firmami zdravotníckej techniky	199
8.3.8 Etické aspekty rozdeľovania zdrojov na zdravotnú starostlivosť.....	200
8.4 Neetické správanie v zdravotníctve – korupcia	201
8.4.1 Definícia korupcie	201
8.4.2 Typológia korupcie	202
8.4.3 Najčastejšie podoby korupčného správania	203
8.4.4 Príčiny korupcie v zdravotníctve	204
8.4.5 Dopady korupcie	204
8.4.6 Korupčný trh a mechanizmy korupčného správania	205
8.4.7 Protikorupčné opatrenia a nástroje verejnej politiky	210
9. Financovanie zdravotnej starostlivosti	213
9.1 Úvod.....	213
9.2 Princípy financovania zdravotnej starostlivosti	214
9.2.1 DRG systém skupiny súvisiacich diagnóz.....	215
9.2.2 Úskalia privátneho poistenia	217
9.3 Financovanie zdravotnej starostlivosti v SR	219
9.3.1 Charakteristika zdravotného poistenia	219
9.3.2 Reforma financovania zdravotnej starostlivosti na Slovensku	221
9.3.3 Účastníci systému zdravotného poistenia.....	226
9.3.4 Nákup zdravotnej starostlivosti – uzatváranie zmlúv s poskytovateľmi	227
9.3.5 Kontrolné mechanizmy v systéme zdravotného poistenia.....	229
9.3.6 Financovanie zdravotnej starostlivosti, charakteristika	230

10. Finančný manažment zdravotníckej organizácie	237
10.1 Úvod	237
10.2 Daňový status zdravotníckej organizácie	238
10.3 Finančné plánovanie	241
10.3.1 Tvorba rozpočtu	241
10.3.2 Funkcie rozpočtu	242
10.3.3 Druhy rozpočtov	243
10.3.4 Tvorba rozpočtu	245
10.3.5 Rozpočtová kontrola	246
10.4 Manažment zásob	246
10.4.1 Nákup zásob	248
10.4.2 Náklady na zásoby	249
10.4.3 Riadenie zásob	250
10.4.4 Skladovanie tovaru a vedenie skladového hospodárstva	251
10.5 Manažment pohľadávok a záväzkov	251
10.6 Finančné rozhodovanie	253
10.6.1 Účtovníctvo	253
10.6.2 Finančné výkazy	254
10.6.3 Ako čítať finančné výkazy	261
10.6.4 Finančná analýza zdravotníckej organizácie	263
11. Základné princípy marketingu zdravotníckej organizácie	269
11.1 Úvod	269
11.2 Marketingové nástroje	273
11.3 Vytvorenie marketingového plánu	277
12. Krízový manažment v zdravotníctve	280
12.1 Úvod	280
12.2 Postavenie a úlohy krízového manažmentu v spoločnosti	281
12.3 Postavenie a úlohy krízového manažmentu v zdravotníctve	285
12.3.1 Právne predpisy na úseku krízového manažmentu v zdravotníctve	285
12.3.2 Rezortné riadiace orgány krízového manažmentu	289
12.3.3 Hospodárska mobilizácia a krízové plánovanie v subjektoch hospodárskej mobilizácie v systéme zdravotníckeho zabezpečenia	297
12.3.4 Zabezpečenie lôžok na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie	299
12.3.5 Mobilizačné rezervy na podporu krízového zdravotníckeho zabezpečenia	300
12.3.6 Finančné zabezpečenie krízového zdravotníckeho zabezpečenia	301
12.3.7 Systém zdravotnej záchrannej služby	303
12.3.8 Pôsobnosť a úlohy pandemickej a epidemiologickej komisie	304
12.4 Záverečné zhodnotenie	305
13. Farmakoekonomické metódy v zdravotníckom manažmente	308
14. Anglicko-slovenské výrazy pre zdravotníckeho manažéra	315
Zoznam grafov	319
Zoznam tabuliek	320
Zoznam obrázkov	321